

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 października 2015 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie II Wydział Cywilny w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Waseńczuk

Protokolant: Natalia Kozioł

po rozpoznaniu na rozprawie w Warszawie w dniu 8 października 2015 r. sprawy

z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

przeciwko B. M. oraz Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezesa Sądu Rejonowego dla (...)

o zapłatę

I. zasądza od B. M. oraz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Rejonowego dla (...) solidarnie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 100 148,04 zł (sto tysięcy sto czterdzieści osiem złotych cztery grosze) wraz z ustawowymi odsetkami naliczonymi od kwoty zasądzonej od B. M. od 27 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty, a od Skarbu Państwa - reprezentowanego przez Prezesa Sądu Rejonowego dla (...), od 6 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty,

II. oddala powództwo w pozostałym zakresie,

III. zasądza od B. M. oraz Skarbu Państwa reprezentowanego przez Prezesa Sądu Rejonowego dla (...) solidarnie na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w W. kwotę 8 625 zł (osiem tysięcy sześćset dwadzieścia pięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3 617 zł (trzy tysiące sześćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

UZASADNIENIE

Pozwem z 9 grudnia 2014 r. (data stempla pocztowego) (...) sp. z o.o. wniósł o zasądzenie solidarnie od pozwanych B. M. oraz Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego dla (...) tytułem odszkodowania kwoty 100 148,04 zł wraz z odsetkami ustawowymi od 27 grudnia 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazał, że w wyniku zawinionego działania pozwanego komornika sądowego B. M. w toku egzekucji prowadzonej z wniosku (...) Sp. z o.o., tj. bezzasadnego cofnięcia zajęcia wierzytelności dłużnika powoda - (...) sp. z o.o. wobec M. K. (1), komornik K. K. (1) przekazał wyegzekwowaną kwotę wierzytelności na rzecz innego wierzyciela. Stwierdził, że wskutek tego poniósł szkodę w wysokości 100 148,04 zł, gdyż w tej wysokości zostałaby zaspokojona jego wierzytelność, gdyby pozwany komornik nie cofnął zajęcia i nie uniemożliwił tym powodowi udziału w podziale sumy uzyskanej z egzekucji. Powód stwierdził, że pozwany komornik uznał swój dług, o czym świadczy jego odpowiedź na wezwanie do zapłaty z 19 grudnia 2012 r., w której zawiadomił on, że podjęte już zostały czynności mające na celu zgłoszenie szkody do ubezpieczyciela oraz pismo z 16 stycznia 2013 r., w którym B. M. informuje o rejestracji przedmiotowej szkody w zakładzie ubezpieczeń. Pełnomocnik powoda wskazał także, że (...) SA odmówił wypłaty odszkodowania z tytułu odpowiedzialności cywilnej pozwanego komornika, uznając, że szkoda została wyrządzona przez niego umyślnie. Jako podstawę roszczenia w niniejszym procesie powód wskazał przepis art. 23 ust. 1 i 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji (pozew k. 4-9).

W odpowiedzi na pozew z 10 lutego 2015 r. pozwany komornik B. M. wniósł o oddalenie powództwa w całości. W uzasadnieniu przyznał, że prowadził postępowanie egzekucyjne z wniosku powoda, w toku którego dokonał zajęcia wierzytelności przysługującej od syndyka masy upadłości M. K. (1). Wskazał, że zajęcie to pozostawało bezskuteczne przez rok. Podniósł, że w dniu 2 września 2010 r., przekazując sprawę w związku ze zbiegiem egzekucji, odwołał przedmiotowe zajęcie wierzytelności zgodnie z „ugruntowaną praktyką”, tj. dlatego, żeby organ przejmujący postępowanie mógł zająć składnik majątkowy na nowo pod swoją sygnaturą. Powołał się także na art. 826 k.p.c. Podkreślił, że takie działanie miało na celu zapobiegnięcie zajściu ponownego fikcyjnego zbiegu ze sprawą, która ma być przekazana. Pozwany zastrzegł, że jego czynności nie miały na celu pokrzywdzenia wierzyciela, natomiast były spowodowane częściowo błędnym założeniem sporządzającego pismo w sprawie odwołania zajęcia wierzytelności (wówczas asesora komorniczego M. K. (2)), że egzekucja może być skuteczna z innych sposobów egzekucji i zaznaczył, że nie może ponosić odpowiedzialności za to, że egzekucja jest skuteczna z jednego składnika majątkowego a z innego nie. Pozwany przedstawił również oświadczenie asesora Komorniczego M. K. (2), który stwierdził m.in., że „podmiot dłużny wskutek powyższych działań rozpoczął jednak spłatę zobowiązania w systemie ratalnym. Wpłaty dłużnika były regularnie monitorowane i przekazywane wierzycielowi.” oraz, że „Fakt, iż jeden ze sposobów egzekucji co do którego nastąpił zbieg okazał się w dalszym okresie czasu skuteczny nie stanowi dowodu, iż tutejszy organ egzekucyjny umyślnie działał na szkodę wierzyciela. Wręcz przeciwnie - prowadząc częściowo skuteczną egzekucję wobec dłużnika, monitorując jego wpłaty ratalne pod rygorem kontynuowania egzekucji z innych sposobów co do których zbieg nie nastąpił - było to działanie nieumyślne. w żadnej mierze nie mające na celu pokrzywdzenie wierzyciela.” (odpowiedź na pozew k. 53-54).

W odpowiedzi na pozew z 11 lutego 2015 r. Skarb Państwa - Prezes Sądu Rejonowego dla (...), zastępowany przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa, wniósł o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego. Zaprzeczył wszystkim okolicznościom faktycznym podnoszonym przez powoda, a nieprzyznanym jednoznacznie przez pozwanego. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że powództwo jest pozbawione podstaw, zarówno co do zasady, jak i co do wysokości. Stwierdził, że zarzuty powoda są ogólnikowe, a jego twierdzenia nieoparte dowodami. Podniósł także zarzut przedawnienia roszczenia zgłoszonego w pozwie, wskazując, że bieg 3-letniego terminu określonego w art. 442^{((1))} § 1 k.c. liczy się od chwili, w której obiektywnie, przy zachowaniu należytej staranności, poszkodowany mógł dowiedzieć się o szkodzie. Podkreślił, że powód nie wykazywał należytej staranności i zapobiegliwości w dbaniu o swoje interesy, gdyż nie śledził przebiegu postępowania egzekucyjnego, a przez to informację o odwołaniu zajęcia wierzytelności i przekazaniu sprawy do dalszego prowadzenia komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym w L. powziął dopiero w grudniu 2011 roku, tj. po upływie roku od wymienionych zdarzeń. Pozwany wskazał, że o braku należytej staranności po stronie powoda świadczy również niezłożenie przez niego skargi na czynności komornika. Podniósł, że powód nie wykazał istnienia przesłanek warunkujących przypisanie pozwanym odpowiedzialności, tj. powstania szkody i jej wysokości, bezprawności działania komornika (w szczególności powód nie dysponuje orzeczeniem stwierdzającym bezprawność działania pozwanego komornika) oraz związku przyczynowego między rzekomą szkodą a działaniem komornika. Zwraca uwagę, że pomimo skierowania pozwu przeciwko dwóm podmiotom, powód nie sprecyzował, w jakich działaniach Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego dla (...) upatruje źródła szkody. Zaznaczył, że czynności pozwanego komornika w żadnym stopniu nie uzasadniają odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, ponieważ znajdowały uzasadnienie w przepisach prawa i wynikały z aktualnego stanu sprawy egzekucyjnej. Wskazał także, że niewykorzystanie przez powoda postępowania odwoławczego wyłącza zarzut bezprawności, ponieważ w postępowaniu o zasądzenie odszkodowania sąd jest związany prawomocnymi orzeczeniami wydanymi w postępowaniu stanowiącym źródło szkody (odpowiedź na pozew k. 56-60).

W piśmie procesowym z 16 kwietnia 2015 r. powód podniósł m.in., że pozwany komornik zajął wierzytelność dłużnika zgodnie z wnioskiem powoda, ale następnie wbrew jego woli cofnął to zajęcie, o czym powód - jako wierzyciel w przedmiotowym postępowaniu egzekucyjnym - nie został poinformowany. Wskazał, że nie został również poinformowany o anulowaniu tego odwołania zajęcia w dniu 20 września 2010 r. W konsekwencji stwierdził, że mógł zasadnie przypuszczać, że zajęcie wierzytelności dłużnika wobec będącego w upadłości M. K. (1) doprowadzi

do jego choćby częściowego zaspokojenia. Powód wskazał, że natychmiast po uzyskaniu informacji o zbyciu przez syndyka masy upadłości mienia upadłego M. K. (1) pełnomocnik powódki zwrócił się z prośbą o wyjaśnienia do komornika K. i dowiedział się, że zajęcie wierzytelności dłużnika okazało się częściowo skuteczne, natomiast powód nie uczestniczył w podziale wyegzekwowanych środków, gdyż pozwany komornik odwołał zajęcie na jego rzecz. Ponadto powód zaprzeczył, by w wyniku prowadzonej egzekucji otrzymał jakiegokolwiek środki (k. 70-77).

Sąd ustalił, co następuje:

Wnioskiem z 5 listopada 2009 r. złożonym u Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla (...) – (...) Sp. z o.o. wniósł o wszczęcie przeciwko dłużnikowi (...) Sp. z o.o. z siedzibą w S. postępowania egzekucyjnego w celu wyegzekwowania kwoty 466 849 zł wraz z przyznanymi przez Sąd odsetkami za zwłokę oraz kwoty 30 560 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Wniósł także o ustalenie i ściągnięcie wraz z wyegzekwowanym rozszczeniem kosztów egzekucji, w tym kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu egzekucyjnym według norm przepisanych. Wierzyciel zażądał skierowania egzekucji do: nieruchomości dłużnika, ruchomości położonych w miejscach prowadzenia przez dłużnika działalności gospodarczej, rachunku bankowego dłużnika oraz wierzytelności dłużnika - o ile zostaną ustalone. Ponadto wniósł o przeprowadzenie egzekucji z wierzytelności przysługującej (...) Sp. z o.o. w stosunku do M. K. (1), prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...), zgłoszonej przez dłużnika w postępowaniu upadłościowym toczącym się wobec M. K. (1) przed Sądem Rejonowym w Nowym Sączu, Wydział V Gospodarczy, pod sygnaturą akt V GUp 1/07. Z uwagi na niemożność wskazania przedmiotów służących do zaspokojenia, (...) Sp. z o.o. wniósł także o skorzystanie przez Komornika z dyspozycji art. 801 k.p.c. oraz zasięgnięcia - w miarę możliwości i potrzeby - od organów administracji państwowej oraz instytucji i osób nieuczestniczących w postępowaniu informacji niezbędnych do prowadzenia egzekucji. Wierzyciel wniósł również o zawiadamianie go o każdej dokonanej czynności, o terminie której nie był zawiadomiony i przy której nie był obecny, oraz o informowanie o stanie sprawy będącym następstwem podejmowanych czynności. Na podstawie art. 760¹ k.p.c. zażądał udzielenia informacji, czy przeciwko dłużnikowi prowadzone jest przez komornika postępowanie egzekucyjne, a jeżeli tak, o powiadomienie wierzyciela o stosowanych sposobach egzekucji oraz o wysokości egzekwowanych roszczeń, a także o aktualnym stanie sprawy (wniosek o wszczęcie egzekucji k. 23-25).

Postępowanie egzekucyjne przeciwko (...) Sp. z o.o. zostało wszczęte w dniu 16 listopada 2009 r. na podstawie prawomocnego wyroku wydanego w dniu 17 października 2008 r. przez Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział XVI Gospodarczy w sprawie o sygn. akt XVI GC 293/08, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z 22 września 2009 r. (zawiadomienie o wszczęciu egzekucji k. 16 akt dołączonych (...), wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 17 października 2008 r. z klauzulą wykonalności k. 26). Prowadzący to postępowanie egzekucyjne Komornik Sądowy B. M. dokonał w trybie art. 895 k.p.c. zajęcia szeregu wierzytelności, w tym - w dniu 16 listopada 2009 r. - wierzytelności dłużnika (...) należnych mu od syndyka masy upadłości M. K. (1), prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...), zgłoszonej w postępowaniu upadłościowym prowadzonym pod sygnaturą V GUp 1/07 w Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu (zajęcie wierzytelności k. 21 akt dołączonych (...)).

Jak wynika z pisma Syndyka masy upadłości M. E. P. z 1 grudnia 2009 r., skierowanego do pozwanego komornika, w dniu 14 lipca 2008 r. w Sądzie Rejonowym w Nowym Sączu złożono listę wierzytelności, a po jej uprawomocnieniu się (...) Sp. z o.o. w S. znajdowało się na pozycji pierwszej z sumą uznaną w kwocie 7 987 837,96 zł w kategorii III oraz sumą 671 749,15 zł w kategorii IV, kolejność III. Na dzień udzielenia informacji nie były wypłacane żadne należności z kategorii III. Syndyk wskazał także, że zajęcia przedmiotowej wierzytelności dokonał również Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w L. – K. K. (1) w sprawie sygn. akt (...) (pismo z 1 grudnia 2009 r. k. 35 akt dołączonych (...)). Pismem, które wpłynęło do akt egzekucyjnych pozwanego Komornika w dniu 17 maja 2009 r., Syndyk poinformował Komorników, którzy dokonali zajęcia wierzytelności, że w dniu 28 kwietnia 2010 r. złożył w Sądzie częściowy plan podziału funduszu masy, w którym (...) Sp. z o.o. w S. został umieszczony w pozycji 1 z kwotą 209 279,60 zł. Wskazał, że plan nie jest prawomocny, a po jego uprawomocnieniu się zostanie zrealizowany w ten sposób, że Syndyk masy upadłości przekaze należności przysługujące komornikowi wskazanemu w wyniku wzajemnych uzgodnień pomiędzy obydwoma kancelariami komornicznymi (pismo z 7 września 2009 r. k. 91-95 akt dołączonych (...), k. 116-120 akt

dołączonych (...)). Komornik sądowy K. K. (1) prowadził wówczas postępowanie egzekucyjne w sprawie o sygn. akt (...) z wniosku wierzyciela - (...) SA przeciwko dłużnikowi (...) Sp. z o.o., na podstawie tytułu wykonawczego, którym był wyrok Sądu Okręgowego w L. z 3 lutego 2009 r., sygn. akt VI GC 83/08, zaopatrzony w klauzulę wykonalności z 17 kwietnia 2009 r. Z akt egzekucyjnych nie wynika żeby Komornik B. M. poinformował wierzyciela o treści informacji uzyskanych od Syndyka.

Pismem z 19 maja 2010 r. asesor komorniczy K. K. (3), działający z upoważnienia Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w L. – K. K. (1), poinformował Komornika B. M., że w związku ze zbiegiem egzekucji do wierzytelności dłużnika (...) Sp. z o.o. w S. u dłużnika wierzytelności (...) radiologia” M. K. (1) w upadłości likwidacyjnej, uznał się za organ właściwy do dalszego prowadzenia egzekucji na rzecz wierzyciela (...) Sp. z o.o. i na podstawie art. 773⁽⁽¹⁾⁾§ 2 k.p.c. wezwał pozwanego Komornika sądowego do przekazania akt egzekucyjnych sprawy z wniosku (...) Sp. z o.o. z udziałem (...) sygn. akt (...) w celu dalszego łącznego prowadzenia egzekucji z zajętej wierzytelności. Pismo to zostało doręczone pozwanemu w dniu 26 maja 2010 r. (pismo z 19 maja 2010 r. k. 97 akt dołączonych (...)).

W dniu 23 sierpnia 2010 r. Syndyk masy upadłości M. K. (1) przekazał na konto komornika K. K. (1) środki uzyskane z masy upadłości M. K. (1) – PHU (...) w wysokości 209 279,60 zł. Udział stosunkowy wierzyciela P. Polska na ten dzień wynosił 55,09 % (pismo z 22 marca 2012 r. k. 99 akt dołączonych (...), pismo z 5 stycznia 2012 r. k. 31).

Pismem z 25 sierpnia 2010 r., komornik sądowy K. K. (1) ponownie zwrócił się do pozwanego Komornika o przekazanie akt egzekucyjnych (...), dotyczących dłużnika (...) Sp. z o.o. w S., bądź złożenia oświadczenia, czy w sprawie upadły przyczyny zbiegu lub istnieją inne przyczyny odmowy przekazania akt. Komornik K. K. (1) zastrzegł, że zwraca się o zajęcie stanowiska w terminie 7 dni od daty otrzymania pisma przez pozwanego, a po bezskutecznym upływie tego terminu uzna, że nie zachodzą przyczyny zbiegu, a wierzyciel (...) Sp. z o.o. nie będzie uwzględniany w planie podziału sum uzyskanych z egzekucji. Pismo zostało pozwanemu doręczone w dniu 31 sierpnia 2010 r. (pismo z 25 sierpnia 2010 r. k. 134 akt dołączonych (...)).

Pismem z 2 września 2010 r. skierowanym do komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w L. – K. K. (1) Komornik Sądowy B. M. odwołał w całości z dniem 2 września 2010 r. zajęcie wierzytelności (...), dokonane w dniu 16 listopada 2009 r. Adresatem oryginału pisma był Syndyk masy upadłości M. K. (1). Odpis pisma nie został przesłany do wierzyciela (...) Sp. z o.o. Wierzyciel nie został poinformowany o odwołaniu wierzytelności w żadnej formie. Pismo B. M. wpłynęło do kancelarii komornika K. K. (1) w dniu 9 września 2010 r. (odpis pisma z 2 września 2010 r. z prezentatą k. 32). Tego samego dnia kwotę uzyskaną z egzekucji, po potrąceniu kosztów egzekucji w kwocie 181 789,88 zł, przekazano jednemu uprawnionemu wówczas do uzyskania zaspokojenia wierzycielowi – (...) SA w L. (pismo z 5 stycznia 2012 r. k. 31).

Pismem z 20 września 2010 r., skierowanym do Syndyka masy upadłości M. K. (1) Komornik Sądowy B. M. anulował z dniem 20 września 2010 r. dokonane w dniu 2 września 2010 r. odwołanie zajęcia wierzytelności z 16 listopada 2009 r. i oświadczył, że zajęcie wierzytelności dłużnika z 16 listopada 2009 r. nadal obowiązuje. Pismo doręczono wyłącznie syndykowi - wierzyciel nie otrzymał tego pisma do wiadomości i nie został o nim w żaden sposób powiadomiony (pismo z 20 września 2010 r. o odwołaniu odwołania zajęcia k. 34). Tego samego dnia Komornik M. przekazał komornikowi sądowemu K. K. (1) akta egzekucyjne – sygn. (...) z wniosku (...) sp. z o.o. przeciwko (...) sp. z o.o., celem dalszego prowadzenia egzekucji z wierzytelności dłużnika. Pismo wraz z aktami komornik K. otrzymał 28 września 2010 r. (pismo z prezentatą k. 1 akt dołączonych (...)). W związku z otrzymaniem akt zwrócił się o przesłanie w terminie 7 dni postanowienia o przekazaniu sprawy (...), wskazując, że nie zostało ono załączone do nadesłanych akt egzekucyjnych (pismo z 5 października 2010 r. k. 2 akt dołączonych (...)). W odpowiedzi otrzymał postanowienie bez daty, w którym Komornik B. M. uznał się niewłaściwym do dalszego prowadzenia sprawy i przekazał ją Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w L. K. K. (1). W uzasadnieniu postanowienia wskazał, że w toku prowadzenia egzekucji nastąpił jej zbieg co do rzeczy, wierzytelności i praw dłużnika, dlatego w myśl art. 773⁽⁽¹⁾⁾ k.p.c. należało przekazać sprawę do dalszego prowadzenia komornikowi sądowemu przy Sądzie Rejonowym w L. K. K. (1). Odpis

postanowienia został przesłany do pełnomocnika wierzyciela (pismo z 21 października 2010 r. postanowieniem k. 9-10 akt dołączonych (...), postanowienie o przekazaniu k. 27).

O dokonanych przez B. M. przekazaniu sprawy wierzyciela (...) Sp. z o.o. poinformował również komornik K. K. (1), pismem z 2 lutego 2011 r. (pismo k. 12 akt dołączonych (...)).

W okresie między 23 czerwca 2010 r., a 30 sierpnia 2011 r. pełnomocnik wierzyciela kontaktował się z Kancelarią (...) dziewięć razy (notatki k. 78-86).

W 2010 roku (...) Sp. z o.o. wystąpiła do Sądu z wnioskiem o wyjawienie przez dłużnika majątku. Postanowieniem z 6 lipca 2011 r. Sąd Rejonowy w (...) nakazał dłużnikowi wyjawienie majątku i wykaz taki został złożony (k. 68-74 akt sprawy (...)).

Po przekazaniu pieniędzy przez Syndyka masy upadłości M. K. (1) M. K. (1) rozmawiał z przedstawicielami powoda, poinformował ich o przekazaniu środków przez Syndyka i spytał, czy powód otrzymał pieniądze z egzekucji. (...) Sp. z o.o. zwrócił się o wyjaśnienie tej kwestii do reprezentujących go pełnomocników. Polecenie wyjaśnienia tej sprawy otrzymała M. R. (zeznania M. R.).

W dniu 14 grudnia 2011 r. aplikantka radcowska M. R., reprezentująca spółkę (...), skontaktowała się telefonicznie z kancelarią komornika K. K. (1) w celu wyjaśnienia tej kwestii i odbyła rozmowę z asesorem komorniczym K. K. (3). Podczas tej rozmowy dowiedziała się, że komornik K. K. (1), po otrzymaniu od syndyka masy upadłości M. K. (1) informacji, że oprócz zajęcia dokonanego przez niego istnieje również zajęcie komornika B. M., wysłał do komornika B. M. informację o zbiegu egzekucji do tej wierzytelności. Asesor Komorniczy wskazał, że w tym czasie pieniądze przeznaczone za zaspokojenie wierzytelności zostały zatrzymane przez syndyka, który wiedział, że dokonane zostały dwa zajęcia. M. R. została dalej poinformowana, że Komornik B. M. wysłał do Komornika K. K. (1) postanowienie o umorzeniu egzekucji z wierzytelności (...) przysługującej dłużnikowi powoda w postępowaniu upadłościowym przeciwko M. K. (1) i po uzyskaniu tej informacji Syndyk przekazał Komornikowi K. K. (1) sumę przypadającą (...) w postępowaniu upadłościowym, a ten przekazał ją (...) SA w L., na rzecz którego dokonał zajęcia. Ponadto asesor komorniczy K. K. (3) poinformował M. R., że dwa tygodnie po postanowieniu o umorzeniu egzekucji z tego składnika, Komornik przekazał sprawę prowadzoną z wniosku P. Polska do komornika K. K. (1) w związku ze zbiegiem. Stwierdził też, że nie rozumie, dlaczego komornik B. M. wydał postanowienie o umorzeniu egzekucji z tej wierzytelności (notatka k. 28).

W związku z otrzymaniem ww. informacji, pismem z 15 grudnia 2011 r., pełnomocnik wierzyciela P. Polska zwrócił się do Komornika Sądowego K. K. (1) z prośbą o przesłanie odpisu wydanego przez Komornika B. M. postanowienia o umorzeniu egzekucji z wierzytelności dłużnika należnej od Syndyka masy upadłości M. K. (1), zajętej na rzecz wierzyciela P. Polska w dniu 16 listopada 2009 r. (pismo z 15 grudnia 2011 r. k. 29).

Pismem z 29 grudnia 2011 r. powód zwrócił się do Komornika Sądowego K. K. (1) z prośbą o przysłanie ponadto dokumentu potwierdzającego anulowanie w dniu 20 września 2010 r. wcześniejszego odwołania zajęcia wierzytelności oraz o wyjaśnienie, na podstawie znajdujących się w aktach dokumentów, przyczyn odwołania zajęcia, a następnie jego anulowania. Dodatkowo zwrócono się o udzielenie szczegółowych informacji na temat tego, w jakiej dacie i kwocie środki z masy upadłości M. K. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą PHU (...) zostały przekazane przez syndyka do Komornika, a także w jakiej dacie i kwocie oraz na rzecz jakiego wierzyciela środki te zostały następnie przekazane przez Komornika (k. 30).

Pismem z 5 stycznia 2012 r. Komornik Sądowy K. K. (1) poinformował pełnomocnika powoda o dokładnym przebiegu kontaktów z Komornikiem B. M., a także o wysokości kwoty przekazanej przez Syndyka (k. 31).

Przy piśmie z 5 marca 2012 r. asesor komorniczy K. K. (3) przesłał pełnomocnikowi powoda kopię pisma pozwanego Komornika z 20 września 2010 r. o anulowaniu odwołania zajęcia wierzytelności. Jednocześnie poinformował pełnomocnika powoda, że środki z masy upadłości M. K. (1) - PHU (...), zostały przekazane przez Komornika

Sądowego (...) SA w L. w dniu 9 września 2010 r. w kwocie 181 789,88 zł (po potrąceniu kosztów egzekucji). Pismo doręczono powodowi w dniu 16 marca 2012 r. (pismo k. 33, zpo k. 101 akt dołączonych (...)).

Pismem z 22 marca 2012 r. (k. 35), doręczonym powodowi w dniu 27 marca 2012 r. (zpo k. 100 akt dołączonych (...)), asesor komorniczy K. K. (3) poinformował powoda, że gdyby wierzyciel (...) Sp. z o.o. brał udział w podziale sumy uzyskanej z egzekucji z wierzytelności od Syndyka masy upadłości M. K. (1), otrzymałby na zaspokojenie swojej wierzytelności, po potrąceniu opłaty egzekucyjnej oraz wydatków gotówkowych, kwotę 100 148,04 zł. Podał także, że udział stosunkowy wierzyciela na dzień 23 sierpnia 2010 r. wynosił 55,09%.

W dniu 13 listopada 2012 r. powód wezwał B. M. do zapłaty kwoty 100 148,04 zł tytułem odszkodowania za szkodę wynikłą z niezgodnego z prawem działania, jakie podjął on w toku postępowania egzekucyjnego z udziałem (...) Sp. z o.o., prowadzonego z wniosku wierzyciela P. Polska pod sygn. akt (...), polegającego na samowolnym i niezgodnym z wolą wierzyciela cofnięciu zajęcia wierzytelności przysługującej (...) wobec innych podmiotów (wezwanie k. 36-38).

W odpowiedzi z 19 grudnia 2012 r. na przesądowe wezwanie do zapłaty komornik sądowy zadeklarował chęć polubownego rozwiązania zaistniałej sytuacji. Poinformował, że podjęte zostały czynności mające na celu zgłoszenie i likwidację szkody (pismo k. 39). Pismem z 16 stycznia 2013 r. zawiadomił powoda, że szkoda została zarejestrowana w zakładzie ubezpieczeń i trwają wyjaśnienia mające na celu jej likwidację.

W piśmie z 23 września 2014 r. (...) SA stwierdził, że nie widzi możliwości przyjęcia w tej sprawie odpowiedzialności odszkodowawczej (...) SA, gdyż szkoda została wyrządzona przez ubezpieczonego umyślnie, a działania takie nie korzystają z ochrony przewidzianej obowiązkową umową ubezpieczenia komorników sądowych (pismo k. 41-42).

Postanowieniem z 28 kwietnia 2015 r. komornik sądowy K. K. (1) umorzył postępowanie sprawie z wniosku (...) Sp. z o.o. przeciwko (...), prowadzonej przez niego po przekazaniu akt przez Komornika Sądowego B. M.. Podstawą umorzenia było stwierdzenie bezskuteczności egzekucji. W uzasadnieniu postanowienia wskazano, że egzekucja okazała się bezskuteczna, ponieważ przeciwko dłużnikowi prowadzonych jest 30 postępowań egzekucyjnych z wniosków różnych wierzycieli, w tym uprzywilejowanych, a łączne roszczenie w tych sprawach wynosi ok. 2 954 000 zł. Stwierdził, że jedynym skutecznym sposobem była egzekucja z rachunku bankowego, ale rachunek był zajmowany również przez innych komorników, których wezwano o przekazanie akt do łącznego prowadzenia egzekucji. Do czasu ich przekazania egzekwowane należności składane były w depozycie i przekazywane zgodnie z planem podziału. W uzasadnieniu wskazano również, że egzekucja z wierzytelności i innych praw dłużnej spółki na dzień wydania postanowienia pozostaje bezskuteczna oraz że nie ustalono innego majątku dłużnika, z którego komornik mógłby prowadzić egzekucję, a wierzyciel nie wskazał mienia, z którego może być prowadzona egzekucja. Stwierdzono, że także postępowanie w trybie art. 801 i 761 § 1 k.p.c. nie doprowadziło do wyjawienia majątku dłużnika objętego wnioskiem (postanowienie k. 181 akt dołączonych (...)). Z kart rozliczeniowych wynika, że w toku egzekucji wierzycielowi nie zostały przekazane żadne kwoty.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, tj. w szczególności powoływanych wyżej dokumentów zgromadzonych w aktach dołączonych: (...) komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Warszawy Śródmieścia w Warszawie – B. M., (...) komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w L. – K. K. (1) oraz (...) komornika sądowego przy Sądzie Rejonowym w L. K. K. (1). Dowody z tych dokumentów Sąd dopuścił na okoliczność przebiegu i wyniku postępowań egzekucyjnych prowadzonych przez pozwanego B. M. oraz K. K. (1). Prawdziwość i wiarygodność tych dokumentów nie były kwestionowane przez strony. Nie budzą one także wątpliwości Sądu.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadka M. R., wówczas aplikantka radcowska zatrudniona w Kancelarii reprezentującej powoda, zeznającej na okoliczność ustalenia czynności podejmowanych przez powoda w toku postępowania egzekucyjnego przeciwko (...) Sp. z o.o. oraz momentu dowiedzenia się o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia. Zeznania, które świadek złożyła na rozprawie w dniu 8 października 2015 r., były spójne, a stopień szczegółowości podawanych wiadomości – adekwatny do czasu, który upłynął od chwili zdarzeń będących przedmiotem relacji. Zeznania te pozostają w zgodzie z ustaleniami poczynionymi przez Sąd na podstawie

dokumentów z akt komorniczych. Przekonujące dla Sądu są wyjaśnienia świadka, że w toku postępowania egzekucyjnego długo się nic nie działo, gdyż były rozstrzygane zbiegi egzekucji. Wiadome jest, że rozstrzygnięcia zbiegów trwają długo i często wiążą się z koniecznością przesłania akt do Sądu, a zatem nie budzi zdziwienia, że wierzyciel nie niepokoił się na tym etapie brakiem efektów postępowania egzekucyjnego. W ocenie Sądu, miarodajna dla ustalenia istotnych, z punktu widzenia niniejszego sporu, okoliczności faktycznych była również treść notatek służbowych, sporządzonych przez M. R. w toku egzekucji prowadzonej przeciwko (...) Sp. z o.o. Sporządzane były one tego samego dnia lub następnego dnia po dniu przeprowadzenia rozmowy i uzyskania informacji i najpełniej odzwierciedlają treść uzyskanych informacji. Notatki te były sporządzane na potrzeby mocodawcy i reprezentujących powoda pełnomocników. Zdaniem Sądu pełnomocnicy powoda i pracownicy kancelarii nie mieli żadnego powodu żeby zawierać w nich informacje niezgodne ze stanem faktycznym, szczególnie, że w oparciu o nie podejmowali dalsze działania. Wiarygodność samej notatki z 14 grudnia 2011 r. (w tym daty jej sporządzenia) oraz zeznań świadka w tym zakresie potwierdza w ocenie Sądu fakt, że w dniu następnym (15 grudnia 2011 r.) pełnomocnik powoda zwrócił się do Komornika K. K. (1) o nadesłanie dokumentów, o których informacje uzyskał dzień wcześniej. Nie budzi wątpliwości Sądu, że informacje uzyskane przez pełnomocnika wierzyciela od Komornika wywołały niepokój pełnomocników i dążyli oni do jak najszybszego wyjaśnienia zaistniałej sytuacji. Zdaniem Sądu zarzuty pozwanego Skarbu Państwa, że notatki nie zawsze były sporządzane w dniu przeprowadzenia rozmowy (co świadek przyznała) nie mają znaczenia dla oceny tych dowodów. Nie ma powodu kwestionować zeznań świadka, że notatki sporządzała najpóźniej następnego dnia po rozmowie. Świadek przyznała przy tym, że zdarza się, że notatek nie robi w ogóle w sytuacji, gdy w stanie postępowania nic się nie zmieniło. Są to dokumenty prywatne, które stanowią dowód tego, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. Świadek potwierdziła, że takie oświadczenia złożyła i że sporządziła te notatki na skutek rozmowy z pracownikami Kancelarii (...). Zdaniem Sądu w świetle innych dokumentów, w tym pism kierowanych przez powoda do Kancelarii (...), w sposób wiarygodny przedstawiają one informacje uzyskane przez osobę kontaktującą się z Kancelarią (...).

Dowód z przesłuchania stron Sąd ograniczył do przesłuchania pozwanego B. M. na okoliczność ustalenia przebiegu przedmiotowego postępowania egzekucyjnego, przyczyn odwołania zajęcia wierzytelności należnej od syndyka masy upadłości M. K. (1), a także następnego cofnięcia tego odwołania oraz przyczyn przekazania akt według właściwości dopiero pod koniec września 2010 roku. Choć w zeznaniach pozwanego na rozprawie w dniu 8 października 2015 r. Sąd dostrzegł pewne nieścisłości, zwłaszcza odnośnie do przywoływanych dat (np. na pytanie o to, kiedy pozwany dowiedział się o zbiegu zajęć, odpowiada, że miało to miejsce w maju 2005 r.), należy uznać je za omyłki wynikające z relacjonowania zdarzeń odległych czasowo. Niezależnie od tego Sąd uznał, że zeznania pozwanego nie są wiarygodne. Z akt egzekucyjnych nie wynika w szczególności, żeby pozwany informował Komornika K. o braku możliwości przekazania akt z tego względu, że są one w Sądzie w związku z rozstrzygnięciem innego zbiegu. Niezrozumiałe były dla Sądu wyjaśnienia pozwanego odnośnie przyczyn odwołania zajęcia i następnego cofnięcia tego odwołania. Podczas przesłuchania na rozprawie pozwany przyznał, że nie do końca zgadza się z „ugruntowaną praktyką”, na którą powołał się w odpowiedzi na pozew jako zasadną podstawę dokonania odwołania zajęcia wierzytelności. Wskazał ostatecznie, że przyczyną odwołania zajęcia było błędne działanie asesora komorniczego, który przygotował pismo, które on jedynie podpisał, a gdy się zorientował w sprawie anulował to zajęcie. Próbował też twierdzić, że zajęcie zostało odwołane, gdyż egzekucja z innych zajęć była skuteczna, jednak po okazaniu przez Sąd karty rozliczeniowej przyznał, że w toku prowadzone przez niego egzekucji nie zostały na rzecz wierzyciela wyegzekwowane żadne kwoty. Ponadto pozwany najpierw zeznał, iż po odwołaniu zajęcia wierzytelności nadal istniały podstawy do przekazania sprawy, przyznając jednocześnie, że po odwołaniu zajęcia nie zachodził zbieg egzekucji komorniczych, a akta przekazano komornikowi K. K. (1) tylko dlatego, że ich żądał. Stwierdzić należy, że zeznania pozwanego były niespójne i nielogiczne. Pozwany nie powołał się na żadne przepisy, które mogłyby uzasadniać podejmowane przez niego w toku przedmiotowej egzekucji, a kwestionowane przez powoda, działania. Zdaniem Sądu twierdzenia pozwanego należy traktować jedynie jako przyjętą linię obrony.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie w części. Stan faktyczny istotny dla rozstrzygnięcia sprawy co do zasady nie był sporny między stronami. Pozwany Skarb Państwa kwestionował w zasadzie jedynie - w kontekście podniesionego zarzutu przedawnienia - wskazywany przez powoda moment uzyskania informacji o szkodzie i osobie zobowiązanej do jej naprawienia i podkreślał brak staranności powoda w nadzorowaniu postępowania egzekucyjnego.

Wskazać należy, że zarzuty pozwanego Skarbu Państwa są nieuzasadnione. Nieuzasadniony jest również podniesiony przez pozwanego zarzut przedawnienia.

Przedmiotem niniejszego postępowania było roszczenie odszkodowawcze, oparte na treści art. 23 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji.

Zgodnie z treścią art. 23 u.k.s.e., komornik sądowy jest obowiązany do naprawienia szkody wyrządzonej przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu czynności, a Skarb Państwa jest odpowiedzialny za szkodę solidarnie z komornikiem. Powołany przepis nie określa samodzielnie przesłanek odpowiedzialności komornika przez określenie warunków powstania obowiązku naprawienia szkody. Należy w związku tym przyjąć, że znajdują w tym wypadku zastosowanie ogólne przesłanki odpowiedzialności deliktowej wynikającej z przepisów kodeksu cywilnego, tj. szkoda w znaczeniu uszczerbku w dobrach osoby poszkodowanej, zdarzenie z którym ustawa łączy obowiązek odszkodowawczy (zdarzeniem tym jest niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie komornika) oraz związek przyczynowy między zdarzeniem a szkodą. Komornik ponosi odpowiedzialność za wszelkie szkody, zarówno majątkowe, jak i niemajątkowe, a roszczenia o naprawienie szkody można dochodzić w trybie procesu cywilnego, wytaczając powództwo o zasądzenie świadczenia.

Tutejszy Sąd podziela pogląd przyjęty powszechnie w orzecznictwie i doktrynie, zgodnie z którym do przyjęcia odpowiedzialności komornika wystarcza sama niezgodność z prawem działania lub zaniechania komornika przy wykonywaniu czynności, a jego odpowiedzialność jest odpowiedzialnością deliktową, niezależną od zawinienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 3 lutego 2006 r., I CK 318/05, Legalis Nr 97954, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 13 lutego 2014 r., I ACa 1057/13, Legalis Nr 999223, wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 20 listopada 2014 r., I ACa 467/14, Legalis Nr 1241607, „Odpowiedzialność odszkodowawcza komornika jako organu egzekucyjnego” G. Rząsa, „Radca Prawny” z 2004 r. Nr 1, poz. 65).

W pierwszej kolejności należy się odnieść do podniesionego zarzutu przedawnienia. Roszczenia oparte na art. 23 u.k.s.e. przedawniają się - jak inne roszczenia deliktowe - z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia, przy czym termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (art. 442¹ k.c.). Właściwą chwilą dla określenia początku trzyletniego biegu przedawnienia jest moment „dowiedzenia się o szkodzie”, gdy poszkodowany zdaje sobie sprawę z ujemnych następstw zdarzenia wskazujących na fakt powstania szkody (por. uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z 11 lutego 1963 r., sygn. akt III PO 6/62, Legalis nr 182151) oraz o osobie zobowiązanej do naprawienia szkody. Obie przesłanki powinny być spełnione łącznie. W konsekwencji, jeżeli poszkodowany dowie się o osobie zobowiązanej do naprawienia szkody później niż o samej szkodzie, to ta późniejsza data wyznacza początek biegu przedawnienia (por. wyrok Sądu Najwyższego z 27 października 2010 r., sygn. akt V CSK 107/10, Legalis nr 400891). Ustalenie wiedzy w rozumieniu art. 442 § 1 KC nie stanowi rekonstrukcji rzeczywistego stanu świadomości poszkodowanego. Ustalenie to oznacza przypisanie poszkodowanemu - w oparciu o obiektywnie sprawdzalne okoliczności - określonego stanu świadomości (por. wyrok Sądu Najwyższego z 8 grudnia 2004 r., sygn. akt I CK 166/04, Legalis nr I CK 166/04). Istotne jest zatem ustalenie kiedy powód dowiedział się o szkodzie i podmiocie zobowiązanym do jej naprawienia.

W pierwszej kolejności podkreślenia wymaga, że Komornik wykonuje zawód zaufania publicznego, jest funkcjonariuszem publicznym, który w swojej pracy jest profesjonalistą. Trudno zatem uznać, że w celu dopilnowania prawidłowego toku egzekucji wierzyciel powinien regularnie zapoznawać się z aktami sprawy lub żądać od Komornika wyjaśnień (nawiasem mówiąc wierzyciel już we wniosku żądał zawiadomienia o każdej czynności i jej efektach). Powszechnie wiadomo, że po dokonaniu zajęć dalsze czynności są czasochłonne i nie od razu (a czasami w ogóle)

zajęcia przynoszą efekty. Jednocześnie oczywiste jest, że Komornik ma obowiązek działać w oparciu o obowiązujące przepisy, a na wszystkie podejmowane przez Komornika czynności (a także na zaniechania czynności) przysługuje skarga (art. 16 u.k.s.e., art. 767 k.p.c.). Aby jednak czynność Komornika mogła zostać zaskarżona (co również wydaje się być oczywiste) wierzyciel i dłużnik muszą posiadać wiedzę o jej dokonaniu. Komornik ma przy tym obowiązek informowania stron o każdej dokonywanej czynności (art. 763 k.p.c.). W przedmiotowej sprawie ani odwołując zajęcie, które zabezpieczało interesy powoda, ani anulując to odwołanie pozwany Komornik nie zawiadomił o tych czynnościach żadnej ze stron.

W związku z powyższym zdaniem Sądu nieuzasadnione są zarzuty pozwanego Skarbu Państwa, że powód nie wykazał w toku postępowania egzekucyjnego należytej staranności, gdyż nie zaskarżył czynności Komornika. Należy podkreślić, że Komornik nie uznał za stosowne poinformować powoda o odwołaniu jednego z dokonanych w toku egzekucji zajęć (dokonanych, co istotne, na wyraźny wniosek wierzyciela). W konsekwencji powód nie miał szansy zaskarżyć tej czynności. Zgodnie z art. 767 § 4 k.p.c. siedmiodniowy termin do złożenia skargi na czynności Komornika, w braku zawiadomienia go o tej czynności, rozpoczął swój bieg od dowiedzenia się przez skarżącego o dokonanej czynności, a więc już po jej odwołaniu w dniu 20 września 2012 r. Oznacza to, że w momencie gdy powód uzyskał wiedzę o odwołaniu przez pozwanego Komornika zajęcia nie miał podstaw do skarżenia tej czynności, gdyż Komornik sam „anulował” wcześniejsze odwołanie zajęcia. Ewentualna skarga na odwołanie zajęcia byłaby zatem bezprzedmiotowa. Dodatkowo wskazać należy, że nie składanie przez wierzyciela w toku postępowania egzekucyjnego żadnych wniosków i nie zapoznawanie się z aktami sprawy nie zwalnia Komornika z obowiązku prowadzenia postępowania w sposób zgodny z prawem oraz interesem wierzyciela i informowania wierzyciela o wszystkich podejmowanych czynnościach. Jednocześnie podkreślenia wymaga, że pozwany Komornik przyznał, że pełnomocnicy powoda byli w „ściśłym kontakcie” telefonicznym z Kancelarią i były im przekazywane informacje o stanie egzekucji. Nie twierdził przy tym, że pełnomocnicy wierzyciela zostali poinformowani o odwołaniu przedmiotowego zajęcia.

Stwierdzić należy, że niezrozumiałe dla Sądu są sugestie pozwanych, że powód uzyskał wiedzę o szkodzie już w momencie uzyskania informacji o przekazaniu sprawy wg właściwości innemu Komornikowi, gdyż już po uzyskaniu tej informacji powinien się skontaktować z nowym Komornikiem. Nawet gdyby uznać, że po przekazaniu sprawy powód powinien się skontaktować z nowym Komornikiem, to trzeba wskazać, że sam fakt przekazania sprawy z powodu zbiegu egzekucji w żaden sposób nie mógł nasunąć powodowi podejrzeń, że zajęcie zostało anulowane. W istocie wręcz przeciwnie - przekazanie sprawy świadczy o tym, że zajęcie pozostaje w mocy i kiedy stanie się skuteczne, wierzyciel będzie brał udział w podziale sumy uzyskanej z egzekucji.

Wobec powyższego, w ocenie Sądu, należy dać wiarę twierdzeniom powoda, że o szkodzie dowiedział się najwcześniej w dniu 14 grudnia 2011 r., tj. w dacie sporządzenia przez M. R., reprezentującą powoda, notatki z rozmowy telefonicznej z asesorem komorniczym K. K. (3) z kancelarii komornika K.. Dopiero wówczas bowiem uzyskał wiedzę z jakiego powodu nie brał udziału w podziale sumy uzyskanej od Syndyka masy upadłości M. K. (1) i o „umorzeniu” przez Komornika B. M. egzekucji z tego składnika majątku dłużnika. Zwrócenie się do Komornika o wyjaśnienia - jak zeznała M. R. - było spowodowane uzyskaniem od M. K. (1) informacji o przekazaniu środków Komornikowi. Dopiero wówczas powód uzyskał wiedzę, że dokonane wcześniej zajęcie było skuteczne i że powinien uzyskać częściowe zaspokojenie wierzytelności, co nie nastąpiło. Wówczas podjął działania w celu ustalenia, z jakiego powodu nie uzyskał zaspokojenia wierzytelności i zwrócił się w tej sprawie do Komornika prowadzącego sprawę. Podkreślić w tym miejscu należy, że pozwany nie poinformował powoda również o piśmie Syndyka, które wpłynęło do akt egzekucyjnych 17 maja 2009 r., w którym Syndyk poinformował Komorników, którzy dokonali zajęcia wierzytelności, że złożył w Sądzie częściowy plan podziału funduszu masy, w którym (...) Sp. z o.o. w S. został umieszczony w pozycji 1 z kwotą 209 279,60 zł oraz wezwał do rozstrzygnięcia zbiegu egzekucji. Gdyby powód wiedział o tym piśmie prawdopodobnie wcześniej zainteresowałby się z jakiego powodu nadal nie otrzymuje żadnych środków w związku z tym zajęciem. Bez tej informacji nie miał powodu przypuszczać, że w stanie egzekucji coś się zmieniło i miał prawo uważać, że dokonane zajęcia nadal pozostają bezskuteczne.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że najwcześniej bieg przedawnienia roszczeń powoda rozpoczął się najwcześniej w dniu 14 grudnia 2011 r., gdyż wówczas powód uzyskał wiedzę na temat odwołania zajęcia i pominięcia

go w podziale sumy uzyskanej z egzekucji (choć nadal nie znał wysokości szkody), a zatem na dzień wniesienia pozwu (9 grudnia 2014 r.) roszczenie powoda nie było przedawnione.

Stwierdzić dalej należy, że nie jest zrozumiałym podnoszony przez pozwanego Skarb Państwa argument, że powód nie wykazał istnienia przesłanek warunkujących przypisanie pozwanym odpowiedzialności, gdyż nie dysponuje żadnym orzeczeniem sądu, które stwierdzałoby bezprawność czynności komornika, co - zdaniem pozwanego - wyłącza możliwość podnoszenia, że działanie Komornika było bezprawne. Zwrócić należy uwagę, że możliwość dochodzenia roszczenia o odszkodowanie na podstawie art. 23 u.k.s.e. nie jest w żadnej mierze warunkowane potwierdzeniem wadliwości czynności komornika w trybie skargi na jego czynności, czy też uzyskaniem prejudykatu (potwierdzającego sprzeczne z prawem działanie Komornika) w innym trybie.

Również stwierdzenie pozwanego Skarbu Państwa, że „czynności pozwanego komornika w żadnym stopniu nie uzasadniają odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa, ponieważ znajdowały uzasadnienie w przepisach prawa i wynikały z aktualnego stanu sprawy egzekucyjnej” są całkowicie gołosłowne i niezrozumiałe. Pozwany nie wskazał w jakich przepisach prawa znajdowało oparcie kwestionowane działanie Komornika ani jaki „stan sprawy egzekucyjnej” je usprawiedliwiał. Żaden przepis prawa nie daje Komornikowi podstawy do odwołania zajęcia bez zgody wierzyciela, szczególnie w sytuacji, gdy zajęcie okazało się częściowo skuteczne i wystąpiła konieczność przekazania akt w związku ze zbiegiem egzekucji. Zdaniem Sądu z okoliczności sprawy, w tym z wyjaśnień złożonych przez M. K. (2) wynika, że pozwany Komornik odwołał zajęcie co do którego wystąpił zbieg, bo chciał uniknąć konieczności przekazania sprawy do innego Komornika. M. K. (2) w swoich wyjaśnieniach nie pisze nic o „ugruntowanej praktyce” (bo praktyki takiej nie ma i być nie może), tylko, że działanie Komornika nie było umyślne, gdyż skuteczna była egzekucja z innych składników majątku. Nawiasem mówiąc nie wiadomo jakie składniki majątku Pan M. K. (2) ma na myśli, gdyż z karty rozliczeniowej wynika, że w toku egzekucji prowadzonej przez B. M. na rzecz wierzyciela nie zostały przekazane żadne kwoty. O tym, że w istocie działanie pozwanego Komornika miało na celu uniknięcie przekazania akt, a nie umożliwienie drugiemu Komornikowi dokonanie własnego zajęcia wierzytelności, świadczy również fakt, że po odwołaniu zajęcia w dniu 2 września 2010 r. pozwany nie przekazał akt Komornikowi K. K. (1). Zrobił to dopiero 20 września 2010 r., po anulowaniu tego odwołania zajęcia.

Zdaniem Sądu bezprawność działania Komornika B. M. przy podejmowaniu decyzji o odwołaniu dokonanego wcześniej zajęcia, bez wiedzy i zgody wierzyciela, nie budzi wątpliwości. Do takiego działania nie uprawniał Komornika żaden przepis prawa. Jak już powyżej wskazano nie ma również żadnej „ugruntowanej praktyki”, zgodnie z którą przed przekazaniem sprawy innemu Komornikowi w związku ze zbiegiem egzekucji, Komornik dotychczas prowadzący sprawę odwołuje dokonane zajęcie (nawiasem mówiąc gdyby taka praktyka była, byłaby niezgodna z prawem). Wskazać bowiem należy, że podstawę przekazania sprawy innemu Komornikowi stanowi zbieg egzekucji do tego samego składnika majątku i rozstrzygnięcie tego zbiegu na korzyść jednego z prowadzących sprawę Komorników, zgodnie z art. 773¹ § 1 k.p.c. Komornik właściwy do rozpoznania sprawy, ustalony po rozstrzygnięciu zbiegu egzekucji, prowadzi egzekucję z tego składnika w dalszym ciągu, na rzecz wszystkich wierzycieli. W sytuacji, gdy w toku jednego z postępowań egzekucyjnych zajęcie danego składnika majątku zostanie odwołane, przestaje istnieć zbieg egzekucji, a zatem nie ma już podstaw do przekazania sprawy według właściwości. Zdaniem Sądu w przedmiotowej sprawie pozwany Komornik liczył prawdopodobnie na to, że egzekucja okaże się skuteczna z innych składników majątku dłużnika i z tego względu odwołał dokonane wcześniej zajęcie. Kiedy zorientował się, że odwołanie zajęcia było błędem anulował je i wówczas przekazał akta według właściwości. Próba naprawienia błędu (polegającego na odwołaniu zajęcia) została jedna podjęta za późno, gdyż Komornik K. K. (1) już dokonał podziału sumy uzyskanej z egzekucji i pominął w tym podziale powoda, gdyż jego zajęcie zostało wcześniej odwołane przez Komornika B. M..

Na marginesie należy wskazać, że niezrozumiałe dla Sądu jest również przytaczanie przez Komornika art. 826 k.p.c., który dotyczy umorzenia postępowania egzekucyjnego i nie ma żadnego zastosowania w przypadku rozstrzygnięcia zbiegu egzekucji.

W związku z powyższym należy uznać, że odwołanie zajęcia wierzytelności przysługującej powodowi jako wierzycielowi z majątku trzeciodłużnika dokonane zostało przez pozwanego komornika bez podstawy prawnej, niezgodnie z wolą i interesem powoda.

Nie ulega wątpliwości, że świadomość bezprawności cofnięcia zajęcia wierzytelności miał także pozwany Komornik, który nie tylko anulował cofnięcie zajęcia wierzytelności przed przekazaniem sprawy według właściwości, ale też - w odpowiedzi na przesądowe wezwanie do zapłaty - poinformował wierzyciela P. Polska o podjęciu czynności mających na celu zgłoszenie i likwidację szkody oraz wyraził gotowość polubownego rozwiązania problemu.

W ocenie Sądu powód w sposób dostateczny wykazał zdarzenie, które spowodowało powstanie szkody, którym było bezprawne odwołanie przez B. M. dokonane wcześniej zajęcia wierzytelności przysługującej dłużnikowi powoda od Syndyka Masy upadłości M. K. (1).

W ocenie Sądu powód wykazał również wysokość poniesionej szkody. Nie może budzić wątpliwości, że powodowi przysługiwała wierzytelność wobec (...) Sp. z o.o. Była ona stwierdzona tytułem wykonawczym, który stanowił podstawę wszczęcia przez B. M. egzekucji. Nie budzi również wątpliwości, że dłużnikowi powoda - (...) Sp. z o.o. przysługiwała wierzytelność w stosunku do M. K. (1). Wierzytelność ta została zgłoszona w toku postępowania upadłościowego M. K. (1) i została uznana. Właśnie ta wierzytelność ta została zajęta przez B. M., a następnie zajęcie to bezprawnie odwołano. Z akt sprawy wynika, że w dniu 23 sierpnia 2010 r. Syndyk Masy upadłości M. K. (1) przekazał na konto komornika K. K. (1) środki w wysokości 209 279,60 zł i w dniu 9 września 2010 r. (po uzyskaniu od Komornika B. M. informacji o odwołaniu zajęcia), w wyniku podziału sumy wyegzekwowanej od syndyka masy upadłości M. K. (1), Komornik K. K. (1) przekazał kwotę 181 789,88 zł jednemu egzekwującemu wierzycielowi (...) SA. Komornika K. K. (1) wskazał, że gdyby zajęcie nie zostało odwołane, powodowi jako wierzycielowi posiadającemu udział stosunkowy w wysokości 55,09% zostałaby wypłacona, po potrąceniu opłaty egzekucyjnej oraz wydatków gotówkowych, kwota 100 148,04 zł.

Strona pozwana kwestionując roszczenie powoda co do wysokości nie wskazała z jakich przyczyn je kwestionuje. Brak konkretnych zarzutów skutkuje w ocenie Sądu tym, że powód nie wiedząc, co jest kwestionowane i z jakiego powodu, nie mógł odnieść się do tych zarzutów, a w razie konieczności przedstawić dodatkowych dowodów. Biorąc pod uwagę, że z dokumentów zgromadzonych w toku postępowań egzekucyjnych wynika, że powód był wierzycielem (...), że przysługiwała mu wierzytelność w wysokości 466 849 zł wraz z ustawowymi odsetkami za zwłokę oraz kwotą 30 560 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, że wniósł w toku egzekucji o zajęcie wierzytelności przysługującej jego dłużnikowi od Syndyka masy upadłości M. K. (1), a także że Syndyk przekazał Komornikowi do podziału kwotę 209 279,60 zł, należy uznać, że okoliczności te zostały udowodnione przez powoda w sposób wystarczający. Jednocześnie powód przedstawił pismo Komornika K. K. (1), który (jako podmiot uprawniony do dokonywania podziału sumy uzyskanej z egzekucji) wskazał jaką kwotę powód by otrzymał, gdyby jego zajęcie nie zostało odwołane. Pozwani nie kwestionowali wyliczeń Komornika K. K. (1), a w szczególności nie przedstawili żadnych własnych wyliczeń, które mogłyby nasuwać wątpliwości co do prawidłowości wyliczeń tego Komornika. W braku zastrzeżeń strony pozwanej, tak ustalona i podana w pozwie wysokość poniesionej przez powoda szkody nie budziła także wątpliwości Sądu.

Wskazać dodatkowo należy, że niewątpliwie między wykazaną szkodą a zdarzeniem, które spowodowało poniesienie szkody przez powoda istnieje adekwatny związek przyczynowy. Fakt odwołania zajęcia wierzytelności przez pozwanego Komornika równoznaczny był z „wystąpieniem” powoda z prawa udziału w podziale sumy uzyskanej w wyniku tego zajęcia. W konsekwencji w okresie między odwołaniem zajęcia dokonanym w dniu 2 września 2010 r. a anulowaniem tego odwołania w dniu 20 września 2010 r. doszło do podziału uzyskanej z egzekucji sumy, z pominięciem powoda. W wyniku niemożności udziału w podziale sumy uzyskanej z egzekucji powód nie uzyskał zaspokojenia, przez co poniósł szkodę, która odpowiada wysokości kwocie, którą by uzyskał, gdyby zajęcie nie zostało odwołane. Wobec tego, na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego należy przyjąć, że zachodzi związek przyczynowy między wadliwą czynnością komornika a szkodą poniesioną przez powoda w postępowaniu egzekucyjnym. To natomiast przemawia za przyjęciem – w świetle treści art. 23 u.k.s.e. – odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanego komornika. Ponownego podkreślenia wymaga, że odpowiedzialność odszkodowawcza

komorników oparta na podstawie powołanego przepisu zachodzi w wypadkach wyrządzenia przez nich szkody działaniami sprzecznymi z prawem, niezależnie od winy wymaganej na zasadach ogólnych (art. 415 k.c.).

Jak już powyżej wskazano pozwany Skarb Państwa ponosi solidarną odpowiedzialność z Komornikiem za szkodę wyrządzoną przez tego ostatniego na podstawie art. 23 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji. Ustalenie bezprawności działania Komornika skutkującej jego odpowiedzialnością odszkodowawczą powoduje zatem automatycznie odpowiedzialność Skarbu Państwa za wyrządzoną przez Komornika szkodę.

Odnośnie żądanych odsetek wskazać należy, że roszczenie w tym zakresie Sąd uznał za uzasadnione częściowo. Sąd podziela pogląd przyjęty przez Sąd Apelacyjny w Szczecinie w wyroku z 11 lipca 2013 r. I ACa 103/13 (Legalis nr 776432), że przewidziana w art. 23 ust. 3 ustawy o komornikach sądowych i egzekucji solidarna odpowiedzialność Skarbu Państwa i komornika nie uzasadnia automatycznego naliczania odsetek ustawowych w stosunku do obu tych podmiotów od tej samej daty. Sąd uznał, że żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od zasądzonej kwoty od Komornika B. M. jest uzasadnione w całości, gdyż powód wezwał Komornika do naprawienia szkody w dniu 13 listopada 2012 r. wnosząc o uregulowanie należności w terminie 7 dni, a pismem z 19 grudnia 2012 r. Komornik poinformował o chęci polubownego zakończenia sporu.

Jeżeli chodzi o roszczenie skierowane do Skarbu Państwa należy wskazać, że przed złożeniem pozwu powód nie kierował do pozwanego Skarbu Państwa żadnych roszczeń, nie zawiadomił go o szkodzie ani o okolicznościach jej wyrządzenia. W tej sytuacji Sąd uznał, że pozwany Skarb Państwa był zobowiązany do zapłaty niezwłocznie po wezwaniu go do naprawienia szkody. W przedmiotowej sprawie należy uznać, że pozwany Skarb Państwa został wezwany do naprawienia szkody w dniu 29 grudnia 2014 r. (data doręczenia odpisu pozwu, zpo, k. 52) i powinien spełnić świadczenie w terminie 7 dni od daty wezwania. W konsekwencji od Skarbu Państwa Sąd zasądził odsetki ustawowe począwszy od 6 stycznia 2015 r. do dnia zapłaty, a w pozostałej części roszczenie oddalił.

Z powyższych względów Sąd orzekł jak w sentencji.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c. Zgodnie z jego treścią strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zasądzone solidarnie od pozwanych na rzecz powoda koszty obejmują koszty zastępstwa procesowego w wysokości 3 600 zł oraz opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, a także kwotę uiszczoną przez powoda opłaty stosunkowej od pozwu w wysokości 5 008 zł.